

# UYGULAMALI REKABET HUKUKU SEMİNERLERİ

## SERTİFİKA PROGRAMI

### 2016 BAHAR DÖNEMİ

---

Uygulamalı rekabet hukuku seminerleri, İstanbul Bilgi Üniversitesi SBE Ekonomi Hukuku yüksek lisans programında 2006 yılından bu yana sunulan bir seminer dersidir. Kamuya açık olan bu derste her hafta farklı bir konu, uygulamadan bir uzman tarafından anlatılmaktadır. Rekabet Kurumu'nun her yıl verdiği destek çerçevesinde, rekabet uzmanları da sunumlar yapmaktadırlar. Son dört sene olduğu üzere, seminer programına kayıt yaptırarak düzenli katılım gösterenlere "katılım sertifikası" verilecektir.

#### **Amaç**

Seminer ile amaçlanan, rekabet hukukunun güncel sorunlarının ve bilhassa Rekabet Kurulu'nun son dönemde verdiği kararların tartışılması ve bunların katılımcılara aktarılmasıdır. Ayrıca seminer dersinin, rekabet hukuku ile ilgilenenlerin bir araya geldiği bir platform oluşturması da hedeflenmektedir.

#### **Seminer Programının Yapısı**

Seminerler, aşağıda belirtilen program dahilinde her Perşembe 18:20 saatinde başlayacak ve tek ara verilerek, 21.00'de sona erecektir. Seminer konusu ile ilgili belge ve bilgiler (mümkün olduğu ölçüde) 1 hafta öncesinden katılımcılara gönderilecek ve bu şekilde konu hakkında bilgilenmeleri sağlanacaktır. 12 haftalık programın 10 seminer dersine katılan katılımcılar, sertifika almaya hak kazanacaktır.

#### **Kimler Katılabilir?**

Seminer rekabet hukuku ile ilgilenen ve özellikle temel rekabet hukuku bilgisine sahip herkese açıktır. Hukuk yüksek lisans ve lisans programı öğrencilerinin dışında programa katılmak için kayıt yaptırmak şarttır.

Her Perşembe 18:20

**Haftalık Ders Konuları (12 Hafta)<sup>1</sup>:**

**Hafta 1: (25 Şubat 2016<sup>2</sup>): Yatay / Dikey Anlaşma Kesişme Halleri : Hub-and-Spoke ve Diğerleri (Av. H. Emre Önal, Gedik & Eraksoy Avukat Ortaklığı)**

Bilindiği gibi 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ihlali halinde ortaya çıkan hukuki sonuçlar, anlaşmanın dikey veya yatay niteliğine göre farklılaşabilmektedir. Örneğin, yatay seviyede gerçekleşen ihlallerin büyük çoğunluğu açısından, amaç bakımından kanuna aykırılık yeterli görülüp piyasadaki etkilere bakılmazken, tam aksine dikey ihlallerde, çoğunlukla etki analizi yapılmakta ve muafiyet rejimi uygulanmaktadır. Bunun haricinde, dikey rekabet ihlallerinde, yatay ihlallerde olduğu gibi uzlaşmanın tüm taraflarına değil, yalnızca rekabete aykırı kısıtlamayı getiren tarafa para cezası kesilmektedir. Ayrıca Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik ("Ceza Yönetmeliği") uyarınca, yatay seviyede yapılan ve "kartel" olarak adlandırılan bazı rekabete aykırı uzlaşmalar, diğer 4. madde ihlallerine göre daha yüksek oranlar arasında bir temel para cezasına tabi tutulmuştur .

Özellikle anlaşmanın tarafları arasında dağıtım ve tedarik ilişkisinin bulunduğu hallerde, dikey ve yatay ilişkiler arasında bu kadar net bir ayırım yapılması her zaman mümkün olmamaktadır. Örneğin, perakende seviyede doğrudan satışı olmayan bir distribütör, bayileri arasındaki rekabete aykırı bilgi paylaşımında etkin bir rol oynadığı için, perakende seviyede gerçekleşen kartelin taraflarından biri olarak değerlendirilebilmektedir. Aynı şekilde bağımsız bir veri toplama ve istatistik kuruluşunun, aynı pazarda faaliyet gösteren müşterileriyle paylaştığı bilgiler sebebiyle, söz konusu pazardaki bir karteli kolaylaştırmaktan dolayı kartel taraflarıyla birlikte sorumluluğu doğabilmektedir.

Benzer durumların geçmişte çeşitli vesilelerle Rekabet Kurulu'nun önüne geldiği ve bu konuda farklı ama oldukça ilgi çekici kararların alındığı görülmektedir. Tebliğimizde, söz konusu kararlara değinmek suretiyle, uygulamada yatay / dikey anlaşma kesişmesinin en sık yaşandığı durumlar irdelenecektir.

**Hafta 2: (3 Mart 2016): Tebliğ Değişiklikleri Öncesinde Rekabet Kurulu'nun Dikey Sınırlamalara Yaklaşımı (Av. Haluk Arı, Midas Danışmanlık A.Ş.)**

Teşebbüslerin ürettikleri mal veya hizmetleri pazara ulaştırmaları dikey anlaşmalarla oluşturdukları dağıtım sistemleri aracılığıyla olmaktadır. Bu anlaşmaların yapılması sırasında

<sup>1</sup> Program kapsamında beklenmedik hallerde sunum tarihler, üzerinde değişiklik yapılabilecektir.

<sup>2</sup> Tarihler üzerinde yapılan değişiklik sonrası güncellenen son programdır.

rekabet hukukundan kaynaklanan çeşitli kısıtlamalarla karşılaşmaktadırlar. Genel itibariyle ekonomiye olan olumlu katkıları nedeniyle, rekabet hukuku açısından yatay anlaşmalara göre daha ılımlı değerlendirilse de yeniden satış fiyatının tespiti, bölgesel sınırlamalar, rekabet etmeme yükümlülükleri gibi dikey sınırlamalara daha katı yaklaşmaktadır.

Rekabet Kurulu'nun bugüne kadar olan kararlarına bakıldığında yeniden satış fiyatının tespiti nedeniyle ceza uygulanan Anadolu Elektronik, Linde Gaz, Alarko Carrier gibi örnekler; diğer yandan münhasırlık nedeniyle ceza uygulanan Anadolu Efes, Frito Lay gibi örneklerin yanı sıra aynı konularda soruşturma açılmayan çok sayıda karar da dikkat çekmektedir. Bu kararlardan yeniden satış fiyatının tespitine ilişkin olanlara yakından bakıldığında Rekabet Kurulu'nun "per se" yaklaşımını terk ederek "rule of reason" yaklaşımını benimseyip benimsemediği tartışma konusu olmuştur. Bölgesel sınırlamalar ve rekabet etmeme yükümlülükleri konularında da benzer şekilde çelişen kararlar bulunmaktadır.

Bu seminerde Rekabet Kurulu'nun dikey sınırlamalara yaklaşımı, özellikle yeniden satış fiyatının tespiti ve bölgesel sınırlamalar gibi ağır dikey kısıtlamalar özelinde ele alınmaya çalışılacaktır. Yıllar itibariyle Kurul kararlarının gelişimi ele alınacak ve "per se" mi "rule of reason" yaklaşımının mı benimsendiği sorusuna cevap bulunmaya çalışılacaktır.

### **Hafta 3: (10 Mart 2016): Maya Sektöründe Rekabet Kombosu: Birlikte Hakimiyet, Kartel ve Pişmanlık Başvurusu (Ali Ilıcak, Direktör, PwC Türkiye)**

Birleşme ve devralma işlemleri tarafları için stresli ve işlerin aksamaması için hızlıca halledilmesi gereken işlemlerdir. Ancak Rekabet Kurumu'nun son iki yılda önceki yıllardaki toplam nihai inceleme sayısını aşacak şekilde birleşme ve devralma işlemleri sayısını 14'e çıkarması her işlemin hızla sonuçlandırılmayacağı konusunda zaten bir fikir vermektedir. Ancak Dosu Maya'nın Lesaffre et Compaigne tarafından devralınması işlemi sırasında taraflar için olabilecek en zor şartlar bir araya geldi. Daha önce defalarca soruşturulmuş ve gerek rekabeti sınırlayıcı anlaşma gerekse de uyumlu eylem tespitleri yapılmış ekmek mayası sektöründe bu kez dikey ihlal iddiasıyla başlayan bir inceleme rakip üreticilerden birisinin pişmanlık başvurusu ile kartel incelemesine dönmüştür. Bu durum sonucunda, devralma sonrasında alıcı tek başına hakim duruma gelmiyor olmasına rağmen birlikte hakimlik iddiasıyla alıcının nihai incelemeye alınmasına yol açmıştır.

İddia birlikte hakimiyet olduğu için incelemenin esasını oluşturan ekonomik analiz ve ona dayanarak raportörlerin öne sürdüğü argümanlar, tarafların buna ilişkin olarak yaptığı itirazlar, pişmanlık başvurusuna ilişkin detaylar ve verilen taahhütler üzerinden yapılan değerlendirmeler, sonraki işlemler için Rekabet Kurumu'nun mesleki dairelerinin yaklaşımı hakkında fikir vermesi amacıyla bu seminerde üzerinde durulacak konulardır.

### **Hafta 4: (17 Mart 2016): Tüketici ve Rekabet Hukuku Sorunu Olarak Müşteri Geri Kazanım Uygulamaları (Av. Hakkı Can Yıldız, Esin Avukat Ortaklığı)**

Müşteri geri kazanım uygulamaları genellikle hakim durumda olan işletmelerin, kendilerinden ayrılan eski müşterilerini veya ayrılma niyetini açıklamış mevcut müşterilerini geri kazanmaya yönelik olarak geliştirdikleri pazarlama stratejileri olarak tanımlanabilir. Bu uygulamaların

temel mantığı, mevcut müşterilerin elde tutulmasının yeni müşteri kazanımından çoğu zaman daha az maliyetli olmasıdır. Bu nedenle işletmeler, kendileri ile sözleşmelerini fesheden veya feshetme niyetini beyan eden müşterilerini, çoğu zaman bir önceki sözleşmelerinden çok daha iyi koşullar teklif ederek ellerinde tutmak istemektedir. Söz konusu uygulamalar bir yandan ilgili sektörlerde rekabet seviyesini arttırabilecekken, belirli koşulların varlığı altında tam tersi bir etki yaratarak rekabeti azaltıcı etkiler gösterebilecektir.

Özellikle giriş engellerinin ve tüketiciler ile işletmeler arasındaki bilgi asimetrisinin yüksek olduğu enerji ve haberleşme gibi şebeke endüstrilerinde bu türden uygulamaların rekabet karşıtı etkileri çok daha fazla hissedilebilmektedir. Söz konusu sektörlerde müşteri geri kazanım uygulamaları, sektöre yeni giriş yapan veya sektörde büyümeye çalışan işletmelerin kârlı biçimde faaliyet gösterebilmeleri için gerekli olan "etkin ölçüğe" ulaşmalarını engelleyebilmektedir.

Rekabet hukuku açısından bakıldığında bu türden uygulamalar, gerekli koşullar mevcutsa, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesi bakımından dışlayıcı kötüye kullanma olarak değerlendirilebilecektir. Örneğin uygulamada küçük işletmelerin sıklıkla ileri sürdüğü şikayetlerden en önemlilerinden birisi, hakim durumdaki şirketin şebekeyi kontrol etmesi sayesinde elde ettiği bilgileri ve gücü, perakende düzeyde yaptığı pazarlama faaliyetlerinde rakiplerini dışlayıcı bir şekilde kullanması yönünde olmuştur. Bu anlamda söz konusu uygulama 6. madde kapsamında bir pazar gücü aktarımı olarak değerlendirilebilecektir. Bunun yanında geri kazanım uygulamalarının yıkıcı ve seçici fiyatlandırma ile indirim sistemleri gibi diğer dışlayıcı ihlal türleri bakımından da incelenmeleri olasıdır.

Yukarıdakilere ek olarak geri kazanım uygulamaları sadece ex post rekabet hukuku anlamında değil, her bir sektöre özgü düzenlemeler çerçevesinde de incelenmelidir. Bu kapsamda örneğin ülkemizde özellikle EPDK ve BTK düzenlemeleri önem kazanmaktadır. Bunun yanında sektöre özgü düzenlemeler ile rekabet hukuku mevzuatından bağımsız olarak bakıldığında da söz konusu uygulamaların çeşitli açılardan haksız rekabet hukuku ile kişisel verilerin korunması ve elektronik ticaret de dahil tüketici hukuku açısından da sorun yaratma riski olduğu söylenebilecektir.

Ülkemizde de son yıllarda serbestleşme sürecinden geçmekte olan elektrik sektörü ile serbestleşme süreci tam olarak bitmemiş olan haberleşme sektöründe bu türden uygulamalara sıklıkla rastlanmaktadır. Bu konuda Rekabet Kurulu'nun da özellikle elektrik sektörü ile ilgili olarak son yıllarda çok fazla kararı bulunmaktadır. Bununla birlikte bu türden uygulamalar her ne kadar çeşitli açılardan ilgili sektörlerdeki rekabetçi yapıyı engelleyebilecek olsa da birçok kez müşterilerin yararlandığı ve bu nedenle tercih ettiği uygulamalardır. Dolayısıyla getirilecek düzenleme ve alınacak önlemlerin de oldukça özenli olarak seçilmesi ve tüketici aleyhine bir durumun ortaya çıkmasının engellenmesi gerekmektedir.

Bu açıdan seminerde öncelikle geri kazanım uygulamalarının ekonomik gerekçesi ile piyasadaki etkileri üzerinde durulması planlanmaktadır. Daha sonra bu türden uygulamaların başta Rekabetin Korunması Hakkında Kanun olmak üzere, Türk Ticaret Kanunu ve tüketici hukuku mevzuatındaki yeri incelenecektir. Bunu takiben Rekabet Kurulu'nun güncel kararları tartışılarak ileriye dönük olarak Rekabet Kurumu'nun bu konuya gelecekte nasıl yaklaşacağı

öngörülmeyle çalışılacaktır. Bunun yanında da başta EPDK ve BTK olmak üzere düzenleyici kurumların geri kazanım uygulamalarına yaklaşımı ve ilgili hukuki düzenlemelerin üzerinde durulması planlanmaktadır. Özellikle Avrupa Birliği ve üye ülkelerde geri kazanım uygulamalarına nasıl yaklaşıldığı ve eğer önlem alınıyorsa ne türden önlemlerin hangi gerekçelerle alındığı incelenecektir. Son olarak özellikle mevcut düzenlemeler ile yurtdışı örnekleri göz önüne alınarak geri kazanım uygulamaları ile ilgili çeşitli önerilerde bulunulması planlanmaktadır.

**Hafta 5: (24 Mart 2016): Elektrik Piyasasında Neler Oluyor? Rekabet Kurulu Kararları Çerçevesinde Rekabet Sorunlarına Bakış (Selen Yersu Şahin, Rekabet Uyum, Anadolu Efes)**

Elektrik sektöründe yakın dönem Rekabet Kurulu kararlarının anlatılacağı bu seminerde, son birkaç sene içerisinde özelleştirme ve serbestleştirme uygulamalarına konu olan elektrik sektöründe, anılan süreçlerin rekabet hukuku kuralları çerçevesinde nasıl şekillendirildiği; sektörde özel teşebbüslerin faaliyet göstermeye başlamasıyla birlikte ortaya çıkan rekabet ihlali iddialarına Rekabet Kurulu tarafından nasıl yaklaşıldığı ve sektörel düzenlemelere konu olan bu piyasada, rekabet hukuku ile sektörel düzenleme dengesinin nasıl kurulabileceğine ilişkin tartışma ve değerlendirmelere yer verilecektir.

Bu kapsamda, öncelikle; elektrik üretim, dağıtım ve perakende satış piyasalarına yönelik olarak Rekabet Kurulu'nun özelleştirmeler kapsamında vermiş olduğu görüşler ve aldığı nihai kararlar ile, sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiğine ilişkin olarak Kurum'a yapılan şikayetler çerçevesinde yürütülen incelemeler özetlenecek ve konuya ilişkin Kurul kararları kısaca değerlendirilecektir.

Seminerin izleyen kısmında; özellikle, Kurul'un 4. ve 6. maddeler çerçevesinde almış olduğu kararlar bağlamında, rekabete yeni açılan bir piyasada rekabet hukuku kapsamında yapılacak müdahalenin sınırına ilişkin çıkarımlar yapılmaya çalışılacaktır. Bilindiği üzere, regülasyona tabi sektörlerde rekabet hukuku uygulamasının nasıl olması gerektiğine yönelik olarak tüm rekabet otoritelerinin benimsediği tek bir yaklaşım biçimi bulunmamakta olup, rekabet hukuku ile sektörel düzenlemeler arasındaki önceliklendirmenin nasıl yapılacağı, güncelliğini koruyan bir tartışma konusudur. Bu bağlamda, seminerde ele alınacak kararlar kapsamında, Kurul'un elektrik sektöründe rekabet kurallarının uygulanmasına yönelik yaklaşımı, rekabet hukuku-sektörel regülasyon ilişkisine ışık tutan yakın tarihli Danıştay kararları çerçevesinde değerlendirilecektir.

**Hafta 6: (31 Mart 2016): Türk ve Karşılaştırmalı Rekabet Hukukunda Anlaşma Kavramı ile İlgili Tartışmalı Hususlar (Dr. Kadir Baş Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)**

Tek taraflı rekabeti kısıtlayıcı davranışları düzenleyen RKHK m.6'nın sadece hakim durumdaki teşebbüslere uygulandığı, m.7 testine tabi olan birleşmelerin ise dar bir şekilde tanımlandığı düşünüldüğünde, RKHK m.4'ün uygulama alanının genişliği, çoğu zaman rekabet açısından sakıncalı bir işleme rekabet hukuku kapsamında müdahale edilip edilemeyeceğini belirlemektedir. RKHK m.4'ün uygulama alanının çizilmesi açısından ise en belirleyici unsur, "anlaşma" kavramıdır.

Ancak, somut olayda RKHK m.4 anlamında bir anlaşmanın bulunup bulunmadığının tespiti her zaman kolay olmamaktadır. İspata ilişkin sorunlar bir kenara bırakılırsa, söz konusu tespite ilişkin zorluk ve tartışmaların, genel olarak “anlaşma” kavramının tanımındaki muğlaklıktan ve somut olaydaki işlemin tarafları arasındaki ilişkinin karmaşıklığından kaynaklandığı söylenebilir. İşte bu seminerde, esas itibarıyla Türk ve karşılaştırmalı rekabet hukukunda “anlaşma” kavramının tartışma konusu olduğu söz konusu sorunlu durumların ele alınması amaçlanmıştır.

Bu çerçevede, öncelikle Rekabet Kurulu’nun ilgili kararları ile karşılaştırmalı hukuktaki önemli kararlar dikkate alınarak “anlaşma” kavramı tanımlanmaya çalışılacaktır. Bir anlaşmanın mevcudiyeti, özellikle teşebbüsler arasında belirli bir bağlantı veya iletişimin söz konusu olduğu, ancak teşebbüsün tek başına karar aldığı durumlarda tartışmalı hale gelebilmektedir. Örneğin, bir teşebbüs tarafından dağıtıcıları arasındaki rekabeti sınırlamak için tek taraflı önlemler alındığı durumlarda, söz konusu teşebbüs ve dağıtıcıları arasında bir anlaşmanın bulunup bulunmadığının tespiti önem taşımaktadır. Seminerde, Avrupa Birliği Adalet Divanı’nın bu konuda vermiş olduğu ADALAT kararı üzerinde durularak RKHK m.4’ün söz konusu durumlara uygulanabilirliği değerlendirilecektir. Benzer bir değerlendirmenin, teşebbüsler arasında dolaylı bilgi değişiminin gerçekleştiği durumlar açısından da yapılması planlanmaktadır.

Seminerin sonraki bölümünde ise, işlem tarafları arasındaki ilişkinin karmaşıklığı sebebiyle RKHK m.4 anlamında bir anlaşmadan bahsedebilmenin tartışmalı hale geldiği hususlar incelenecektir. Bu kapsamda, özellikle bir ortak girişimin iç kararları ve ana teşebbüsleri ile yaptığı işlemlerin anlaşma niteliği tartışılacaktır. Benzer şekilde, birden fazla teşebbüs tarafından kurulan, fakat hiçbir teşebbüsün kontrolü altında bulunmayan kuruluş ve organizasyonların iç ve dış ilişkide gerçekleştirdiği işlemlerin RKHK m.4 kapsamına girip girmediği “teşebbüs birliği” kavramı da tartışmaya dahil edilerek irdelenecektir. Bu konularla ilgili olarak, ilgili Rekabet Kurulu kararlarının yanı sıra, ECJ’in Dow Chemical kararı ile ABD Yüksek Mahkemesinin Dagher ve American Needle kararlarından bahsedilecektir.

Seminerde son olarak, azınlık hisse alımlarının anlaşma sayılarak RKHK m.4 kapsamında değerlendirilmeye tabi tutulabilmesi konusundaki tartışmalar ele alınacaktır.

**Hafta 7 (7 Nisan 2016): Rekabet Kurulu’nun Pişmanlık Başvuruları Üzerine Aldığı Kararların Analizi: Önceki Kararlar, Pişmanlık Başvurularının Artmasının Önünde Engel mi? (Av. Bahadır Balkı, Actecon Danışmanlık A.Ş.)**

Bu satırların yazıldığı Aralık 2015 tarihine kadar Rekabet Kurulu (tespit edebildiğimiz kadarı ile), 15 adet pişmanlık başvurusunu karara bağladı. Bu pişmanlık başvuruları kapsamında ilginç sonuçlar ortaya çıktı. Örneğin, bazı pişmanlık başvuruları kapsamında Rekabet Kurulu başvuruya konu eylemlerin ihlal yaratmadığına hükmetti. Bir dosya kapsamında ihlal, “kartel” olarak tanımlanmadı ve pişmanlık başvurusunda bulunan şirket idari para cezası aldı. Bir dosya kapsamında raportörler, pişmanlık başvurusunda bulunan şirketin soruşturma içerisinde Pişmanlık Yönetmeliği’nde belirtilen şartları yerine getirmediğine kanaat getirdiler ve bu şirket hakkında idari para cezası talep ettiler (Kurul sonuç olarak ihlal bulunmadığına karar verdi!). Bir başka pişmanlık başvurusunda ihlal olarak Rekabet Kurulu’na sunulan eylemlerin Türkiye

piyasalarında etki yaratmadığı ve Kanun kapsamında olmadığı sonucuna ulaşıldı. Öneraştırma başladıktan sonra pişmanlık başvurusu yapılan bir dosyada, raportörler pişmanlık başvurusundan önce, öneraştırma döneminde elde edilen delillerin Kanun'un ihlalini ortaya koymak bakımından yeterli olduğunu ileri sürerek pişmanlık başvurusunda bulunan şirket hakkında idari para cezası talep etti. Kurul ise pişmanlık başvurusunun mevzuata uygun olduğuna hükmederek bu şirkete idari para cezası vermedi.

Yukarıdaki satırlar pişmanlık başvurusunda bulunmak isteyen şirketleri, bu başvuruyu yapıp yapmama noktasında bir kez daha düşündürecek nitelikte. Zira bu örnekler, pişmanlık başvurusunda bulunan şirketin bu başvuruyu yapması sebebi ile "pişman olması" dahil, farklı muhtemel sonuçlar yaratıyor. Bu da aslında "pişmanlık" gibi hem hukuki hem de ticari olarak alınması çok zor bir kararı daha da zor hale getiriyor. Bu çerçevede Seminer kapsamında, bir yandan Rekabet Kurulu'nun pişmanlık başvuruları karşısındaki hukuki tutumunu irdelerken, bir yandan da aslında kartel oyununun içeriden bozulmasını sağlayacak tek araç olan pişmanlık başvurularının artmasını sağlayacak hukuk politikası adımlarını da tartışıyor olacağız.

**Hafta 8:** (14 Nisan 2016): **Yoğunlaşma Denetiminde Davranışsal Taahhütlere Örnek: Bekaert/Pirelli Kararı** (Av. Gönenç Gürkaynak (Yönetici Ortak) - Av. Hakan Özgökçen (Ortak) ELİG Lokmanhekim Gürkaynak Ortak Avukat Bürosu)

Yoğunlaşmaların denetimine dair 2011 yılında kabul edilen Birleşme ve Devralma İşlemlerinde Kabul Edilebilir Çözümlere İlişkin Kılavuz, hakim durum riski yaratan birleşmelerin izin alarak hayata geçmesinde önemli rol oynamaktadır. Kılavuz'a göre teşebbüsler, olağan şartlar altında yasak konusu olabilecek bir birleşme için yapısal veya davranışsal taahhütler sunmak suretiyle, işlemin izin almasını sağlayabilirler. Şu ana kadarki uygulamaya bakıldığında zaman, Rekabet Kurulu daha ziyade yapısal taahhütler alarak izin vermektedir. Nitekim mukayeseli hukuktaki uygulama da genellikle buna paraleldir. Fakat kısa süre önce Kurul Bekaert/Pirelli kararı (22.01.2015, 15-04/52-25) ile teşebbüsler tarafından sunulan davranışsal taahhütleri kabul etmiştir. İşte bu seminer dersinde, yoğunlaşmaların denetiminde önemli işleve sahip taahhüt mekanizmasının ne şekilde işlediği ele alınarak, davranışsal taahhütlerin hangi şartlar altında kabul göreceği, bu taahhütlerin sunulmasında dikkat edilmesi gereken hususlar Bekaert/Pirelli kararı ışığında incelenecektir. Ayrıca bu karar ekseninde "müşteriler için güvenli bölge yaratılması mekanizması" üzerinde durulacaktır.

**Hafta 9:** (21 Nisan 2016): **Spor Endüstrisinde Rekabet Hukuku Uygulamaları** (Av. Bora İkiler, Moroğlu Arseven Avukat Ortaklığı)

Dünya'daki seyrine paralel olarak spor endüstrisi ülkemizde de hızla gelişmektedir. Bunun doğal bir sonucu olarak, spor endüstrisinin rekabet hukuku ile temas ettiği noktalar artmaktadır. Rekabet Kurulu da son yıllarda verdiği kararlarıyla rekabet hukukunu spor endüstrisinde de uygulamakta ve bu endüstrideki bazı uygulamalara yön vermektedir. Bu derste Rekabet Kurulu'nun yayın hakları, şike uygulamaları, Passolig, federasyonların gelir getirici faaliyetlerindeki uygulamalar, TFF'nin yaş sınırlamaları uygulamaları hakkındaki kararları incelenecektir. Bunun yanında ayrıca Financial Fair Play'in AT Rekabet Hukuku kurallarını ihlal edip etmediğine yönelik yürüyen sürece değinilecektir.

**Hafta 10 :** (28 Nisan 2016): **BAHAR TATİLİ**

**Hafta 11 :** (5 Mayıs 2016): **Uluslararası Karteller ve Türkiye'deki Etkileri – Etki Doktrini** (Derya Genç / Av. Deniz Özkan, Paksoy Ortak Avukat Bürosu)

Rekabet ihlallerinin ihlalin gerçekleştiği ülkeden farklı bir ülkede rekabet kurallarının süzgecine takılması halinde, rekabet kurallarının ülke dışında ne şekilde uygulanacağı konusu gündeme gelmektedir. Bu uygulamanın mümkün olması için söz konusu ülkede etki meydana gelmesi gerekmektedir. Keza 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'unda da yurtdışında mukim, ancak Türkiye'de faaliyet gösteren ve Türkiye pazarındaki rekabeti kısıtlayan teşebbüslerin Kanun kapsamında olduğu düzenlenmektedir.

Seminerde, Türkiye dışındaki kartellerin Türkiye'de soruşturulması tartışılacak ve soruşturmada esas alınan kıstaslar, deliller ve zaman aşımı kuralı incelenecektir. Bu türden kartellerde pişmanlık müessesesinin ne derece işler olduğu da tartışılacaktır. Bu kapsamda, Rekabet Kurulu'nun **İslemir, Sun Express/Condor** ve **İthal Kömür** kararları ve yakın zamanda sonuçlanan demiryolu kargo aracılık hizmetleri soruşturması ışığında etki doktrinin ne şekilde uygulandığı incelenecektir.

**Hafta 12 (12 Mayıs 2016): Güncel Bazı Gelişmeler Işığında Telekomünikasyon Sektöründeki Düzenlemelerin Neden Olduğu Maliyetler Ve Rekabet Politikası Açısından Etkileri**(Yaşar Tekdemir(Regülasyon Direktörü), Muhterem İlhan(Hukuk Direktörü), Vodafone)

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki baş döndürücü gelişmelerin merkezinde yer alan endüstrilerin başında gelen telekomünikasyon sektörü farklı gerekçelerle ağır bir regülasyona tabidir. Mevcut durumda hem sabit altyapı hem de mobil altyapı üzerinden verilen hizmetleri barındıran telekomünikasyon sektörü sürekli bir değişim ve dönüşüm içindedir. Sektörde sabit taraftaki serbestleşme ve mobil iletişim alanındaki hızlı gelişmeler ile birlikte gelinen noktada, hem doğrudan doğruya ürettiği katma değerle hem de yatay olarak kestiği diğer sektörlerde neden olduğu verimlilik artışlarıyla ekonomik kalkınma ve büyüme için kritik bir rolü haizdir. Sektörde, gerek doğal tekel ve gerekse asimetrik bilginin varlığı nedeniyle ağır bir düzenleyici yapı varlığını artırarak sürdürmektedir.

Telekomünikasyon sektöründeki ana düzenleyici kurum Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu iken Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ilgili politikaların belirlenmesinde kritik bir rol üstlenmektedir.

Piyasa ekonomisi modelinde esas ilke rekabet olup, regülasyon daha çok piyasada rekabetin yeterince çalışmadığı ve pazar aksaklıklarının bulunduğu durumlarda devreye girmek durumundadır. Ülkemizde telekomünikasyon sektöründeki düzenleyici yapının ve özellikle mikro düzenleme alanlarının bu perspektiften masaya yatırılması ve değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Zira belirli bir amaç ile gerçekleştirilen düzenleme, amaçlanan faydaların çok ötesinde yük getirebilmekte ve kimi durumlarda rekabet üzerinde de önemli olumsuzluklara



yol açabilmektedir. Bazı açılardan ise sektörde düzenleme eksikliği veya asimetrik sonuç doğuran düzenlemeler rekabet üzerinde olumsuz sonuçlara yol açabilmektedir.

Sunumda klasik telekomünikasyon hukukunda yer verilen ve görece makro düzeyde kalan konulardan (Pazar tanımlamaları, yetkilendirme, spektrum yönetimi vs...) ziyade uygulamaya dayalı ve mikro düzenleme alanlarından yola çıkarak katılımcılara farklı bir rekabet ve regülasyon perspektifi verilmesi hedeflenmektedir.

Sunum kapsamında, genel olarak telekomünikasyon sektöründe düzenleme ve rekabet ilişkisine (Pazar tanımlamaları, EPG statüsü, regülasyon ihtiyacı, regülasyon yaklaşımları vs...) değindikten sonra bir dizi güncel düzenleyici gelişme ve uygulama temelinde sektördeki rekabetçi yapının nasıl etkilendiği analiz edilecektir. Bu kapsamda, şu başlıklara yer verilmesi düşünülmektedir:

- Erişim ve ara bağlantı düzenlemeleri
- Tavan fiyat uygulaması ve rekabetçi sonuçları
- Tesis Paylaşımı ve Geçiş Hakkı Düzenlemeleri
- Numara Taşıma düzenlemesi ve rekabet üzerine Etkileri
- OTT sorununa farklı bir bakış
  - Veri Koruması Düzenlemesi
  - Katma Değerli Hizmetler Düzenlemesi
  - Mobil Pazarlama/Mobil Haberleşme Düzenlemesi
- Baz İstasyonu Düzenlemeleri ve Rekabet Üzerine Etkisi
  - İmar Konusu
  - Baz İstasyonu Güvenlik Sertifikası Yönetmeliği

Bu konular çerçevesinde sunumda artan düzenleyici yükün neden olduğu sorunlar ve bunlarla mücadelede "Düzenleyici Etki Analizi"nin önemi, bu noktada self-regülasyonunun alternatif bir yaklaşım olarak ele alınabileceği ve regülasyon ile rekabet arasındaki dengenin doğru şekilde kurulmasının önemli olduğu hususları vurgulanacaktır.

**Hafta 13** (19 Mayıs 2016): GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI TATİLİ

**Hafta 14** (26 Mayıs 2016): **Zorunlu Patentlerde Fiyatlandırma Sorunları** (Prof. Dr. Yılmaz Aslan, İstanbul Aydın Üniversitesi, Hukuk Fakültesi)

Rekabet Hukukunun, Fikri Mülkiyet Hukuku çerçevesinde korunan değerler bağlamında uygulanması öteden beri tartışmalı bir konudur. Hak sahibi teşebbüslerin piyasa gücüne sahip olduğu bir senaryoda, konu, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesi bağlamında, zorunlu unsur veya mal/hizmet sağlamanın reddi doktrini çerçevesinde ele alınmaktadır. Öte yandan 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 99 vd. hükümleri, patent hakkı sahibinin bazı şartlar altında lisans anlaşması yapmasını zorunlu kılmaktadır. Bu zorunluluğu doğuran gerekçeler arasında rekabetin sağlanması mülahazası yer almaz. Ancak zorunlu lisansın pratik tatbikinde rekabet hukukuna gereksinim

duyulabilmektedir. Burada, hak sahibinin yaptığı fiyatlandırma veya bazı zorlayıcı uygulamalar, rekabet hukukunun müdahalesini haklı kılmaktadır. Bilhassa ilaçlar açısından Dünya'da tartışma konusu yapılan bu konu, Türkiye'de de bazı vakalarda rekabet hukuku sorunsalı olarak gündeme gelmektedir. Henüz bir Rekabet Kurulu kararına konu yapılmamış olmakla birlikte, yakın dönemde Kurul kararlarına da yansımaları muhtemel olan bu konu, Avrupa Birliği Komisyonu, ABD ve Çin'deki bazı uygulamalar çerçevesinde tartışılacaktır. Özellikle Rekabet Hukuku normlarının, Patent mevzuatında öngörülen usuller karşısında uygulama imkanı ve yaptırımların efektif olarak çözüm getirip getirmeyeceği inceleme konusu olacaktır.

Kayıt ve Ayrıntılı Bilgi İçin [rhm@bilgi.edu.tr](mailto:rhm@bilgi.edu.tr) rhm.edu.tr 0212 311 5022